

Պալատի խորհրդի նախագահ՝

Արա Զոհրաբյան

Կ Ա Ր Գ

ԱՆԴԱՄԱՎՃԱՐՆԵՐԻ, ՄՈՒՏՔԻ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Նոր խմբագրությամբ

1. Ընդհանուր դրույթներ.

1. «Փաստաբանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 12-րդ կետի և 17-րդ հոդվածի չորրորդ մասի, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի կանոնադրության 16.5 կետի 21 և 22 ենթակետերի պահանջներին համապատասխան, սույն կարգը սահմանում է հավակնորդների մուտքի վճարների, փաստաբանների անդամավճարների, փաստաբանի օգնականի վճարների վճարումների և արտոնությունների սահմանման հետ կապված հարաբերությունները:

2. Սույն կարգը պարտադիր է բոլոր հավակնորդների, փաստաբանների, փաստաբանի օգնականների և Պալատի կողմից հավատարմագրված այլ պետության փաստաբանների համար:

3. Սույն կարգով նախատեսված վճարումները կատարվում են կանխիկ (Պալատի դրամարկո) կամ անկանխիկ (բանկային կամ վճարային այլ համակարգով):

(կեղը փոփոխվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-Լ որոշմամբ)

4. Սույն կարգում կիրառվող հասկացություններն ունեն հետևյալ նշանակությունը՝

- **Պալատ** - Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատ.
- **կարգ** - սույն կարգը.
- **հավակնորդ** - Պալատի որակավորման հանձնաժողովի կողմից վկայագիր ստացած իրավաբան.
- **օգնական** - փաստաբանի օգնական.
- **դիմում** - փաստաբանի կամ փաստաբանի օգնականի կողմից սույն կարգով նախատեսված արտոնությունից օգտվելու կամ այլ հարցի համար Պալատին առձեռն, փոստային ծառայության կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով

ներկայացված և դիմողի կողմից ստորագրված փաստաթուղթ, որում հստակ կերպով արտացոլվում է դիմողի պահանջը.

(կետրը լրացվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-Լ որոշմամբ)

- **շահառու փաստաբան** - անդամավճարի արտոնությունից օգտվող փաստաբանը.

(կետրը լրացվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-Լ որոշմամբ)

- **ծննդյան փաստաթուղթ** - երեխայի անձնագիր կամ ծննդյան փաստը հաստատող այլ ապացույց:

(կետրը լրացվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-Լ որոշմամբ)

II. Հավակնորդների կողմից մուտքի վճարների վճարման կարգը.

5. Հավակնորդը մուտքի վճար վճարելու պարտականություն է ձեռք բերում՝ փաստաբանի արտոնագիր ստանալու դիմումը ներկայացնելու պահից մինչև իր հարցի օրակարգով հրավիրված Պալատի խորհրդի նիստի օրվան նախորդող օրը, բացառությամբ Կարգի 6-րդ կետում նշված դեպքի: Պալատի խորհրդի կողմից հավակնորդի՝ փաստաբանի արտոնագիր ստանալու մասին դիմումը մերժելու դեպքում, կատարված մուտքի վճարը տասնօրյա ժամկետում վերադարձվում է հավակնորդին՝ դիմումում նշված բանկային հաշվին փոխանցում կատարելու եղանակով:

6. Այն դեպքում, երբ հավակնորդը հնարավորություն չունի միանվագ վճարելու Պալատի խորհրդի կողմից սահմանած մուտքի վճարը, ապա կարող է պատճառաբանված միջնորդություն ներկայացնել Պալատի խորհրդին՝ մուտքի վճարը տարաժամկետելու վերաբերյալ: Կախված հավակնորդի միջնորդության հիմնավորվածությունից և հավակնորդի գույքային դրության վերաբերյալ կցված ապացույցներից, Պալատի խորհուրդը կարող է մինչև վեց ամսով տարաժամկետել մուտքի վճար վճարելու պարտականությունը, այդ թվում՝ տարաժամկետված ամսով գումարները համամասնորեն միացնել հավակնորդի կողմից ապագայում վճարվող ամսական անդամավճարներին: Սույն կետում նշված դեպքում, Պալատի և հավակնորդի միջև կնքվում է համապատասխան համաձայնագիր, որում սահմանվում է մուտքի վճարի տարաժամկետման գրաֆիկը, ինչպես նաև հետևյալ պայմանն առ այն, որ հավակնորդի կողմից կատարվող այլ վճարումներով (անկախ փոխանցման/վճարման նպատակից) առաջնահերթ մարվելու են ժամկետանց մուտքի վճարները:

III. Փաստաբանի անդամավճարի վճարման կարգը.

7. Փաստաբանները յուրաքանչյուր ամսվա համար անդամավճարների վճարումը կատարում են հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա մինչև տասնհինգը:

8. Առաջին անդամավճարի վճարման պարտականությունը փաստաբանի մոտ ծագում է Պալատի խորհրդի՝ Պալատի կազմում անդամագրելու և փաստաբանական գործունեության արտոնագիր տրամադրելու որոշման ընդունման օրվանից, բացառությամբ Կարգի 9-րդ կետում նշված դեպքերի: Փաստաբանի անդամավճարը վճարելու պարտավորությունը լրիվ կատարելու համար վճարված գումարի անբավարարության դեպքում, առաջին հերթին մարվում են փաստաբանի համար ավելի վաղ ժամկետում առաջացած

անդամավճարի պարտավորությունը՝ անկախ վճարման փաստաթղթում նշված նպատակից: Փաստաբանի անդամավճարի ժամկետանց պարտքի գումարը ինքնաշխատ ձևով միացվում է փաստաբանի անդամավճարի հերթական պարտքի գումարին և ենթակա է վճարման հերթական անդամավճարը վճարելու ժամկետում:

(կեղը փոփոխվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L, լրացվել է 04.03.2020թ. թիվ 5/11-L որոշումներով)

9. Այն դեպքում, երբ փաստաբանի մոտ առաջ է գալիս ոչ լրիվ ամսվա համար վճարելու հարց (կապված արտոնագիր տրամադրելու, արտոնագրի գործողությունը կասեցնելու, դադարեցնելու կամ վերսկսելու, ինչպես նաև անդամավճարներ վճարելուց լրիվ կամ մասնակի ազատելու հետ), ապա համապատասխան ոչ լրիվ ամսվա համար վճարումը կատարվում է տվյալ ամսվա ընթացքում արտոնագրի գործողության՝

- 1-ից 6 օրերի համար՝ ամսական անդամավճարի 1/5-րդը,
- 7-ից 12 օրերի համար՝ ամսական անդամավճարի 2/5-րդը,
- 13-ից 18 օրերի համար՝ ամսական անդամավճարի 3/5-րդը,
- 19-ից 24 օրերի համար՝ ամսական անդամավճարի 4/5-րդը,
- 25-ից ավելի օրերի համար՝ անդամավճարի լրիվ չափով:

(կեղը փոփոխվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L որոշմամբ)

9.¹ Այն դեպքում, երբ փաստաբանի հետ կնքվել է մուտքավճարի կամ անդամավճարի տարածամկետ վճարման համաձայնագիր, ապա փաստաբանը պետք է վճարումը կատարի համաձայնագրում նշված ժամկետում և կարգով: Նշված համաձայնագրով նախատեսված հերթական գումարի (այդ թվում՝ անդամավճարի մի մասի) վճարումը 5 (հինգ) օրից ավել կետանցելը (ուշացնելը) համարվելու է անդամավճարի վճարման պարտականության խախտում:

Անդամավճարի 60.000 (վաթսուն հազար) ՀՀ դրամը գերազանցող պարտքի տարածամկետ վճարման համաձայնագիրը Պալատի ֆինանսական տնօրենը կնքում է Պալատի խորհրդի համաձայնության դեպքում:

(կեղը լրացվել է 01.04.2016թ. թիվ 09/16-L, 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L որոշումներով)

9.² Այն դեպքում, երբ փաստաբանը Պալատի ներքին իրավական ակտով սահմանված կարգով ազատված է անդամավճար վճարելուց կամ վերջինիս փաստաբանական գործունեության արտոնագրի գործողությունը դադարել է և անդամավճար վճարելուց ազատման կամ արտոնագրի գործողության դադարման օրվա դրությամբ փաստաբանն ունի անդամավճարի անհուսալի դեբիտորական կետանցված պարտավորություն, ապա Պալատն իրավասու է օրենքով սահմանված կարգով փաստաբանի անհուսալի դեբիտորական պարտավորությունը (պարտքը) դուրս գրել՝ կետանցված դառնալու 366-րդ օրվանից: Սույն կետով նախատեսված հիմքով անհուսալի դեբիտորական պարտավորությունը (պարտքը) դուրս գրելու մասին որոշում է կայացնում Պալատի խորհուրդը:

(կեղը լրացվել է 23.10.2018թ. թիվ 19/8-L որոշմամբ)

9.³ Անդամավճարի 60.000 (վաթսուն հազար) ՀՀ դրամը գերազանցող պարտք ունեցող փաստաբանների դեմ կարող են նշված պարտքի գումարները դատական կարգով բռնագանձելու վերաբերյալ հայցադիմումներ կամ վճարման կարգադրության դիմումներ ներկայացվել Պալատի խորհրդի համաձայնությամբ: Անդամավճարի 60.000 (վաթսուն հազար) ՀՀ դրամը չգերազանցող պարտքի

դեպքում, փաստաբանի դեմ պարտքի բռնագանձման հայցադիմում չի ներկայացվում:

(կեղը լրացվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L որոշմամբ)

IV. Փաստաբանի օգնականի վճարների վճարման կարգը.

10. Օգնականի կարգավիճակ հավակնող անձը մուտքի վճարը կատարում է նախքան Պալատի խորհրդին արտոնագրման մասին դիմում ներկայացնելը: Պալատի խորհրդի կողմից օգնականի՝ արտոնագրման դիմումը մերժելու դեպքում, կատարված մուտքի վճարը տասնօրյա ժամկետում վերադարձվում է օգնականին՝ դիմումում նշված բանկային հաշվին փոխանցում կատարելու եղանակով:

11. Օգնականները յուրաքանչյուր ամսվա համար ամսական վճարների վճարումը կատարում են հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա մինչև տասնհինգը:

12. Այն դեպքում, երբ օգնականի մոտ առաջ է գալիս ոչ լրիվ ամսվա համար վճարելու հարց, ապա համապատասխան ոչ լրիվ ամսվա համար վճարումը կատարվում է հետևյալ կերպ՝ եթե օգնականի արտոնագիրը գործել է տվյալ ամսվա տասնհինգ օրերից ավելի ժամանակահատվածում, ապա վճարվում է ամբողջ ամսվա գումարը, իսկ եթե՝ ոչ, ապա այդ ամսվա համար գումար չի վճարվում:

V. Արտոնությունները.

13. Պալատի նախագահի որոշմամբ անդամավճարի վճարումից լրիվ կամ մասնակի կարող է ազատվել կին փաստաբանը՝

ա) հղիության երեսուն շաբաթից սկսած մինչև երեխայի մեկ տարեկանը՝ անդամավճարի լրիվ մասով (անդամավճար չի վճարվում),

բ) երեխայի մեկ տարեկանից մինչև երեք տարեկանը՝ անդամավճարի 3/5-րդ մասով (վճարվում է անդամավճարի 2/5-րդ մասը):

Սույն կետի «ա» և/կամ «բ» ենթակետերում նշված արտոնություններից օգտվելու համար փաստաբանը պետք է մեկ անգամ ներկայացնի ստորագրված դիմում, որին պետք է կցված լինի՝ առնվազն երեսուն շաբաթական հղիության վերաբերյալ համապատասխան բժշկական փաստաթուղթ («ա» ենթակետում նշված արտոնության դեպքում) կամ երեխայի ծննդյան փաստաթղթի պատճենը («բ» ենթակետում նշված արտոնության դեպքում): Փաստաբանի նկատմամբ կիրառվող անդամավճարի արտոնությունը տրամադրվում է դիմումի օրվանից հետո ընկած համապատասխան ժամանակահատվածի համար, եթե փաստաբանն անդամավճարի պարտք չունի:

Այն դեպքում, երբ փաստաբանը ներկայացրել է սույն կետի «ա» ենթակետում նշված արտոնությունից օգտվելու վերաբերյալ դիմումն, ապա փաստաբանի նկատմամբ այդ դիմումի հիման վրա կիրառվելու է նաև սույն կետի «բ» ենթակետում նշված արտոնությունն՝ առանց լրացուցիչ դիմումի, հետևյալ կարգով՝ երեխայի ծննդյան օրը համարվելու է հղիության 40-րդ շաբաթվա վերջին օրը՝ մինչև ծննդյան փաստաթղթի ստացման հիմքով վերահաշվարկը:

Շահառու փաստաբանը պարտավոր է երեխայի ծննդյան օրվանից սկսած երեք ամսվա ընթացքում Պալատին առձեռն, փոստով կամ էլեկտրոնային փոստի

միջոցով ներկայացնել ծննդյան փաստաթղթի պատճենը: Սույն պարբերության մեջ նշված ժամկետում (հղիության 40 շաբաթ գումարած երեք ամիս) ծննդյան փաստաթուղթը չներկայացնելու դեպքում, փաստաբանի նկատմամբ կիրառված արտոնությունը Պալատի ֆինանսական տնօրենի կողմից դադարեցվում է: Արտոնությունը դադարեցնելուց հետո, փաստաբանի կողմից ծննդյան փաստաթղթի պատճենը ներկայացնելու դեպքում, արտոնությունը կարող է տրվել նոր դիմումի հիման վրա՝ դիմումին հաջորդող ժամանակահատվածի համար՝ դիմումի օրվա դրությամբ անդամավճարի պարտք չունենալու դեպքում:

Բացառիկ դեպքերում, ֆինանսական տնօրենի առաջարկությամբ Պալատի նախագահը կարող է սույն կետում նշված արտոնությունը կիրառել, եթե փաստաբանն ունի անդամավճարի պարտք:

(կեղը փոփոխվել է 01.04.2016թ. թիվ 09/16-L, 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L, 17.08.2021թ. թիվ 12/26-L որոշումներով)

14. Պալատի խորհրդի որոշմամբ փաստաբանին կարող է տրամադրվել հետևյալ արտոնությունը՝

ա) ծանր հիվանդություն ունեցող փաստաբանին՝ անդամավճարի պարտքի զիջում (ներում) և/կամ ամենամյա անդամավճարից լրիվ մասով ազատում հիվանդության տևողության ժամանակահատվածով՝ դիմում և առողջական վիճակը հավաստող համապատասխան բժշկական փաստաթղթեր ներկայացնելու դեպքում.

բ) երկրորդ կարգի հաշմանդամին՝ մինչև հաշմանդամության փաստաթղթում նշված ժամկետի ավարտը՝ անդամավճարի 3/5-րդ մասով (վճարվում է անդամավճարի 2/5-րդ մասը)՝ դիմում և հաշմանդամության կարգը հաստատող փաստաթուղթ ներկայացնելու դեպքում:

Սույն կետի «բ» ենթակետում նշված դեպքում փաստաբանի նկատմամբ կիրառվող անդամավճարի արտոնությունը տրամադրվում է դիմումի օրվանից հետո ընկած համապատասխան ժամանակահատվածի համար, եթե փաստաբանն անդամավճարի պարտք չունի:

գ) ըստ Պալատում առկա տվյալների ռազմական դրության պայմաններում անմիջականորեն ռազմական գործողությունների իրականացման վայրում մշտապես բնակվող (հաշվառված) փաստաբաններին ամենամյա անդամավճարից լրիվ մասով ազատում՝ Պալատի խորհրդի որոշմամբ սահմանված ժամանակահատվածով:

(կեղը փոփոխվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L որոշմամբ, լրացվել է 21.10.2020թ. թիվ 21/8-L որոշմամբ)

14.¹ Պալատի խորհրդի առանձին որոշման հիման վրա անդամավճարի ընթացիկ վճարումից լրիվ մասով ազատվում են այն փաստաբանները, ովքեր ռազմական դրության պայմաններում պարտադիր կամ կամավոր կարգով մասնակցել են զորահավաքի և ռազմական գործողությունների՝ ռազմական գործողությունների ժամանակահատվածով:

(կեղը լրացվել է 02.10.2020թ. թիվ 19/12-L որոշմամբ)

14.² Պալատի խորհրդի առանձին որոշման հիման վրա զիջվում (ներվում) է այն փաստաբանների անդամավճարի պարտքը, ովքեր ռազմական դրության պայմաններում պարտադիր կամ կամավոր կարգով մասնակցել են զորահավաքի և ռազմական գործողությունների: Սույն կետում նշված դեպքում անդամավճար չվճարելու հիմքով հարուցված կարգապահական վարույթներն ենթակա են

դադարեցման՝ Պալատի խորհրդի կողմից կարգապահական վարույթը կարճելու կամ Պալատի նախագահի կողմից կարգապահական վարույթ հարուցելու մասին որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու միջոցով: Փաստաբանների կողմից զորահավաքի և ռազմական գործողությունների մասնակցության փաստը ստուգվում է ֆինանսական տնօրենի կողմից, որի արդյունքում տրամադրվում է տեղեկանք:

(կեյրը լրացվել է 02.10.2020թ. թիվ 19/12-L որոշմամբ)

14.³ Պալատի խորհրդի որոշմամբ սահմանված ժամանակահատվածով Պալատի նախագահի որոշման հիման վրա ամենամսյա անդամավճարից լրիվ մասով ազատվում է այն փաստաբանը, ով հանդիսանում է 2020 թվականին Արցախյան պատերազմում զինվորական ծառայության կամ մարտական գործողություններին մասնակցելու հետևանքով զոհված (մահացած), անհետ կորած կամ գերեզմարված զինծառայողի (կամավորի) ծնող, ամուսին կամ զավակ: Պալատի նախագահի որոշմամբ զիջվում (ներվում) է նաև սույն կետում նշված փաստաբանի անդամավճարի պարտքը՝ 2021 թվականի փետրվարի 03-ի դրությամբ: Արցախյան պատերազմում զինվորական ծառայության կամ մարտական գործողություններին մասնակցելու հետևանքով զոհված (մահացած) զինծառայողի (կամավորի) և փաստաբանի ազգակցական կապի վերաբերյալ ուսումնասիրությունն իրականացնում և տեղեկանքը տրամադրում է Պալատի աշխատակազմի ղեկավարը: Սույն կետում նշված փաստաբանի նկատմամբ անդամավճար չվճարելու հիմքով կարգապահական վարույթ հարուցված լինելու դեպքում գործում է սույն կարգի 14.2 կետով սահմանված կարգավորումը:

(կեյրը լրացվել է 03.02.2021թ. թիվ 2/9-L որոշմամբ)

14.⁴ Պալատի խորհուրդը կարող է առանձին որոշմամբ անդամավճարի արտոնություններ սահմանել փաստաբանների առանձին խմբերի համար՝ կապված փաստաբանի տարիքի, կարգավիճակի կամ այլ հատկանիշի հետ:

(կեյրը լրացվել է 20.04.2021թ. թիվ 6/18-L որոշմամբ)

15. Կարգի 13-րդ և 14-րդ կետերի արտոնություններից կարող է օգտվել նաև փաստաբանի օգնականը:

16. Փաստաբանի նկատմամբ կարգապահական վարույթ կարող է հարուցվել, եթե անդամավճարի պարտքը գերազանցել է 15.000 (տասնհինգ հազար) ՀՀ դրամը, բացառությամբ այն դեպքի, երբ փաստաբանն առնվազն մեկ անգամ ենթարկվել է կարգապահական պատասխանատվության անդամավճար չվճարելու հիմքով (այս պարագայում կարգապահական վարույթ կարող է հարուցվել հերթական անդամավճարը չվճարելու դեպքում):

Փաստաբանի նկատմամբ բոլոր դեպքերում կարգապահական վարույթ է հարուցվում, եթե փաստաբանի անդամավճարի պարտքը գերազանցել է 60.000 (վաթսուն հազար) ՀՀ դրամը:

Սույն կետը տարածվում է նաև փաստաբանների օգնականների նկատմամբ:

(կեյրը փոփոխվել է 19.09.2019թ. թիվ 17/16-L որոշմամբ)

17. Առաջին անգամ անդամավճար չվճարած փաստաբանի կողմից իր նկատմամբ հարուցված կարգապահական վարույթով մինչև Պալատի խորհրդի կողմից կարգապահական պատասխանատվության վերաբերյալ որոշում կայացնելը, անդամավճարի պարտքն ամբողջությամբ մարելու դեպքում, կարգապահական վարույթն ենթակա է կարճման: Փաստաբանի կողմից

անդամավճար չվճարելու հիմքով հարուցված երկրորդ կամ հետագա ցանկացած կարգապահական վարույթ չի կարող կարճվել հարուցելուց հետո պարտքի մարման հիմքով, բացառությամբ այն դեպքի, երբ անդամավճարի պարտքի մարման հիմքով նախորդ կարճված վարույթի որոշման ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո անցել է երեք տարի:

Սույն կետը տարածվում է նաև օգնականների վրա:

(կետրը լրացվել է 04.03.2020թ. թիվ 5/11-Լ որոշմամբ)

VI. Եզրափակիչ դրույթներ

18. Փաստաբանը և օգնականը, որոնք սահմանված ժամկետում չեն կարող վճարել ամենամսյա վճարը պարտավոր են պատճառների մասին գրավոր տեղյակ պահել Պալատի նախագահին:

19. Փաստաբանի կամ օգնականի կողմից փաստացի գործունեություն չիրականացնելը չի կարող հիմք հանդիսանալ ամենամսյա վճարների վճարումից ազատելու համար:

20. Փաստաբանի կամ օգնականի արտոնագիրը դադարեցնելու դեպքում, նախկինում կատարված վճարումները վերադարձման ենթակա չեն:

21. Ամենամսյա վճար վճարելու պարտականությունը խախտելու համար փաստաբանը կամ օգնականը ենթակա են կարգապահական պատասխանատվության:

22. Փաստաբանի մուտքի վճարների, անդամավճարի, հավակնորդի մուտքի վճարների, օգնականի մուտքի վճարների և ամսական վճարների չափերը սահմանող Պալատի խորհրդի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում կայացման ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ից:

23. Սույն կարգն ուժի մեջ է մտնում 2014թ. հունվարի 1-ից: Այդ պահից ուժը կորցրած է ճանաչվում Պալատի խորհրդի կողմից 02.05.2012 թվականին թիվ 15/23-Լ որոշմամբ հաստատված «Մուտքի վճարների, անդամավճարների և այլ վճարների վճարումների վերաբերյալ կարգը»:

24. Սույն կարգում փոփոխություններ կամ լրացումներ կարող է կատարվել Պալատի խորհրդի որոշմամբ: